

Slovenski Informativni list v Australiji.
Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Brisbane, Hobart.

Vol. IV. No. 3. MARCH, 1955

Organ of the Slovenian
Community in Australia
"THOUGHTS"

Registered at the G.P.O. Sydney for
transmission by post as a periodical.

MISLI, G.P.O. Box 553, Sydney, N.S.W.

Praznik vstajenja

Vsakomur izmed nas zaživijo spomini na domače velikonočne praznike s tako silo, da se nekako kar razkrene iz objema naravnih moči, ki nas obdajajo, ter v duhu gleda prvo zelenje, prve cvetke, poslušajo prve pevce, ki oznanjajo nastopajočo pomlad, ko se v novo življenje odeva hrib in plan, dol in log naše prelepe domovine. Kako čudovito soupada verska misel posta, pokora, resnost večnosti z zimo, temo, mrzloto postnega časa, potem pa vstajenje narave! Zmaga Zveličarja nad grehom, grobom, peklom! Kako čudovito lepo in sladko se verna krščanska duša spoji s tem pomlajajočim se in k novemu življenju vstajajočim okoljem v trenutku, ko v čast Vstalemu Zveličarju zadoni velikonočna pesem:

Zveličar naš je vstal iz groba;
vesel prepevaj, o kristjan!
Premagana je vsa hudoba,
dan's je rešenja tvoj'ga dan!"

Vstal boš tudi Ti! Kako ne bi verjel, ko pa je človek tako ozko povezan z materjo — zemljo, da čuti žnjo sonce in mraz, svetlobo in temo, smrt in življenje, veselje in bol! S Kristusom vstaja življenje narave, v cvetju zemlje doni pesem vstajenja!

A četudi so se za naš narod doma in v tujini v kratki dobi izvršile usodne spremembe, ki nam izvabljajo solze ter nam vsiljujejo celo obupne misli, vendar nam že spomini oslajajo prelepe praznike velike noči, spomini na lepe obrede velikega tedna, na naše prelepe navade, povezane z obredi velike noči, na velikonočne procesije, kar vse človeka dviga nad vsakdanjost, mu briše solze in mu obrača pogled na vstalega Zveličarja s praporcem zmage ter mu dviga misel v nebo, kjer je naš večni dom.

Misel na večni dom! Ker ga na zemlji skoro več nimamo! In ob tej misli nas zaskeli pri duši, saj že beseda „dom“ pomeni cilj in vsebino zemskega srečnega življenja. Naj je naš dom še tako skromen, naj je sad truda, znoja in skrbi, a je naš! V njem so oče, mati, bratje in sestre, čeprav je še tako reven! Srečnega se šteje, kdor ga ima. In v to srečo slovenskega doma udarjajo hudi viharji že pet desetletij in še več. Ni čuda, da desettisoči slovenskih ljudi seda za tujo mizo pod tujo streho, tavajoč po svetutisočih kilometrov daleč od slovenske domovine, daleč od domačih, daleč od

velikonočnih praznikov in velikonočnega žegna.

S to grenkobo v srcu naši bratje in sestre umirajo v svetu in legajo k zadnjemu počitku v tujo zemljo; in tudi nam hoče vedno bolj bledeti zvezda našega upanja v nekdanjo domačo srečo. Kdo, bratje, nam bo dal moči, da nam ta naša zvezda ne ugasne? Razvoj svetovnih dogodkov nam jemlje še tisto, kar si sami ustvarjamo. Nimamo Slovenci prijatelja, močnega v oblasti in orožju, ki bi imel ljubezen do zatiranih. Kdo tedaj?

Ali je naš narod res obsojen, da se zdrobi njegov dom na rodnih tleh za vedno? Da se za vedno izgubimo na tujih tleh? Da sklapljamo v tuja morja? Mar za nas na zemlji res ni dnevna vstajenja

k sreči, svobodi in življenju narodne skupne družine? Da, vstajenja hočemo, bratje in sestre! Umreti nočemo! Zato odpodimo vse zle duhove, ki nam prišepetavajo mrke misli o naši duhovni propasti, ki nam umičejo prapor zmage, ki nam duše naš slovenski pogum, spodkopavajo slovensko zavest in nam krajejo našo slovensko vero! Proč z mračnim dvomom in obupom! Bog podpira pogumne! In pravi Bog živi ter vlada svet!

To krepko zavest vlivajmo v svoje duše in srca, vlivajmo jo tudi v duše novi generaciji, ki še ni videla in ne doživljala čara slovenske velike noči! Krepko in do zadnjega izdiha upajmo: še bodo zapeli zvonovi svobode in vstaje-

nja tudi za nas! Spet se bomo uvrstili med znance in prijatelje v dolgo in lepo procesijo ter zapeli: Kristus je vstal! Vstali smo tudi mi! In tako bo slovenski narod spet doživel svojo srečno in radostno veliko noč. Trdna nam bodi naša vera in upanje!

V tej močni veri sprejmite vsi bralci in vsi Slovenci velikonočno voščilo. S B.

Iskreno prijateljstvo . . .

Zamisli se včasih človek. Nasloni se v gozdu na sekiro; ob cesti na lopato, v izbici ob svojo otožnost in osamelost. Kako je bilo na grešnem svetu teh zadnjih tisoč let? Kako je že bilo pred petnajstimi, kako bo zopet čez sedem let? Nad tisoč let so živeli naši predniki, naši davni dedje, tam na tisti lepi, od božjega sonca obsijani zemlji. Veselili so se in žalovali, delali in se trudili. Tudi borili so se. Sablje so sukali, Turke pobijali . . .

Ozrli so se preko domačega plota in so začeli odhajati v veliki svet. Odtrgali so se od rodne grude in so odšli. Poslovili so se s težkim srcem in odšli so, mož za možem, zato da so drugje trpeli dalje. Pedal se je klanec na pot in se razkropil po vseh celinah in po vseh deželah sveta. Klanec siromakov . . . Mi smo vedno reveži, pa naj imamo kaj ali nič. Izhojena je cesta popotnikov — trpinov, nič vesela zgodba ni to. Odložili smo popotne bisage in prijeli za delo. Brez dela ni jela. Toda človek ne živi samo od kruha. Kako živeti, kaj začeti, kam naprej?

Prvi pravi: V krčmo, v oštarijo. Veselimo se, saj živimo samo enkrat. Toči, nalivaj! Vse drugo je brez smisla, tudi tisto „redno“ življenje. Varčevati — čemu? Le pijmo ga zdaj . . . Pravi drugi: Za denar se gre. Vse drugo je brez pomena. Človek velja toliko, kolikor plača. Z denarjem si lahko kupiš in oskrbiš takorekoč vse, česar potrebuješ. Drži, stiskaj! Treba bo še tega, treba bo onega . . . življenje je dolgo . . . In odšla sta vsak po svoje v materjalistični svet, ki ne pozna duše niti srčnih potreb in kjer se temu primerno ljudje delijo na Nalivarje in Stiskarje.

Otresimo prah materjalizma s svojih nog. Človeka je nevedno, da utone v pijači in se pokoplje v razvratu. Tam ni začetek, pač pa konec veselja. Stara, siva resnica. Ne sili tja, tam te čaka samo razočaranje in nesreča. Včasih ti je dolgčas, ali na pametnejše, da si poiščeš domačo, pošteno družbo, kjer da beseda besedo? Oskrbiš si lepe slovenske knjige in jih čitaš — dobra knjiga, zvest prijatelj — ali ni to lepše razvedrilo, koristnejše in — cenejše? — Če pa spet mislim vse dni samo na denar in vse noči o njem sanjam — ali ni žalostno? So stvari, katerih denar ne kupi in ne plača, katere so več, neprimerno več vredne, kot denar. Zdravje, iskreno prijateljstvo, mir srca — in še marsikaj.

Iskreno pripoteltstvo . . . Ako bi si bili ljudje prijatelji . . . Bližajo se prazniki, veliki teden, velika noč. Veliki teden, ko je bila dana druga največja zapoved. Zapoved ljubezni. Ali smo kaj prijatelji? Kako je z nami? Ali želimo svojemu bližnjemu vse dobro, ali kaj mu želimo? Ali sem se spravil s svojim bratom, Ali kaj sem napravil? Gorenjci, Štajerci, Dolenjci, Primorci . . . Da Primorci, učimo se od hčera in sinov slovenskega Primorja, teh plemenitih duš, dobrih kakor kruh in zvestih do konca. Od njih se učimo, kako je treba spoštovati materino be-

sedo, ljubiti rodno zemljo in pesem.

V Butalah so se sprli s pametjo in so Butalci zmagali. Nas je manj kakor sto milijonov. Ni važno ali je človek iz tega ali iz onega konca vasi, važno je kakšen je po značaju. Spoznavajmo se med seboj, spoštujmo drug drugega. Razlika med enim in drugimi, med temi iz teh krajev in onimi iz onih krajev je neznatna. Vsi se preveč radi obešamo na malenkosti, grizemo se za brezpomembne stvari — večino ma v lastno škodo.

Bodimo dobri. Kako se razveselimo, kadar srečamo plemenitega, dobrega, prijaznega človeka. Ničesar ti ni dal; ni potrebno, da ti je dal. Mi smo to vedno znali ceniti in ta cena danes in v tej okolici ni padla — nasprotno, povečala se je. „To je dober človek . . .“ — smo rekli in pravimo. Bolj vesel greš dalje, zdi se ti, da celo sonce sije prijaznejše.

Vstanimo. Praznujmo praznik svojega vstajenja, sprave in zblizanja. Naše sedanje življenje bi po pravici smeli označiti kot neprestano notranjo krvavitev. Pri tem živimo danes v povoljnih, dobrih razmerah. Če se te razmere kdaj poslabšajo, koliko bolj bomo takrat potrebovali drug drugega. Če obišče koga nesreča, pa je tudi v teh dobrih razmerah — velik siromak. V roke si sezimo.

Andrej Traven, NSW.

ILIRSKA BISTRICA. — V Ilirski Bistrici je komunalna dejavnost precej razgibana. Doslej so že popravili ceste v mestu in uredili kanalizacijo v Gubčevi ulici, kar je stalo štiri milijone din. V kratkem bo dobilo vodo novo naselje med vasjo Jesen in Bistrico ter vas Rečice. Tudi kanalizacija Bazoviške ulice bodo kmalu končali.

Vse gradnje v Ilirski Bistrici, še kar napredujejo. Klavnico gradijo že poldrugo leto in je že eno leto pod streho. To zgradbo so morali že najmanj 20 krat predelovati po nalogu raznih strokovnjakov in komisij. Končno so poslali še načrte v revizijo v Ljubljano in sedaj se bojijo, da bodo morda morali podirati celo streho in zunanje zidove.

RAKEK. — Po desetih letih nepornega dela so v januarju dokončali z elektrifikacijo železniške proge Postojna — Rakek. Proga je dolga 10 km.

Z elektrifikacijo proge Postojna-Rakek-Ljubljana-Zalog bosta že elektrificirani progi Postojna-Občina-Trst in Pivka-Reka neposredno priključeni na Ljubljano kot glavno izhodiščno točko za brze in potniške vlake in na postajo Zalog za tovorne vlake.

TRBOVLJE. — Tudi v Trbovljah je opaziti zadnje čase živahno gradbeno dejavnost. Blizu postaje razširjajo podvoz pod železniško progo, ki je bil zelo ozek in je zelo oviral promet. Kolodvorsko cesto nad domom „Svobode“ razširjajo, toda tu bo delo prav oživelo šele spomladi. Strojna tovarna v Trbovljah gradi manjši tovarniški objekt, dokončala pa je že upravno poslopje. V mestu gradijo več stanovanjskih blokov. Eno najlepših stanovanjskih poslopjij bo vsakakor blok, ki bo stal ob glavni cesti v bližini sedeža LOMO. Pred kratkim so pričeli nadaljevati tudi gradnjo Trgovskega doma.

GORICA. — V dijaškem domu v Novi Gorici živi 124 dijakov, med njimi je tudi 48 vojnih sirot. Razmere pod katerimi živijo dijaki v domu so obupne. Učiti se morajo v posteljah, ker uprava ni preskrbela potrebnega kuriva za zimo. Postelje so izrabljene, na njih pa so položene na gola deska strgane slamnjače. Nočnih omari ni. Imajo nekaj starih omar različnih barv in velikosti, ki jih je uprava, kdo ve kje zaplenila. Vzglavnih blazin sploh ne poznajo.

NASLOVNA STRAN MISLI

Z velikonočno številko smo začeli tiskati Misli z novo glavo, ki jo je izdelal naš priznani slovensko-avstralski umetnik g. Stanislav Rapotec.

Na tem mestu se priščno zahvaljujem za prijaznost, ki jo je gospod umetnik izkazal našemu časopisu.

Črtež je sestava posameznih izrazitih objektov iz slovenske in avstralske arhitekture. Sestava kompozicije je v modernem stilu in učinek iste je dosežen s prijetno organizacijo poenostavljenih simbolov, brezhbičnim ravnotežjem in ubranostjo. Urednik.

Izpod Triglava

Vsaka postelja ima samo po eno volneno odejo, ki pa so že vse strgane in zamazane. Na osem dijakov pride po ena brisača. Jedilni pribor je star in vsebuje samo žlice in nekaj vilic. Nožev še niso nabavili.

ZIROVNICA. — V Žirovnici gradijo novo gimnazijo. Gimnazija in osnovna šola sta se vsa leta po vojni stiskali v prostorih osnovne šole na Breznici. Dva razreda osnovne šole sta bila celo v bivšem hlevu, en razred gimnazije pa so stisnili v neko sobo v občinskem domu na Breznici. Po dolgih letih so se odločili, da zidajo novo poslopje, ki bo namenjeno za gimnazijo.

CELJE. — V okraju Celje so bili lani bolni skoraj vsi zavarovanci, povprečno po 16 dni, pri delu pa se je ponesrečil vsak šesti delavec. Od 30.000 zavarovancev je bilo 27.145 obolenj s 487.600 izgubljenimi delavnimi dnevi. Z drugimi besedami, 1335 ljudi ni dnevno delalo zaradi bolezni, oziroma obratnih nesreč. Na prvem mestu so boleznih dihal (pljuč), kar je posledica slabe prehrane in težkega dela; na drugem mestu pa so nesreče, kar pa je posledica slabih stojev in naprav.

CELOVEC. — V Ljubljani je nekaj časa gostoval znani avstrijski cirkus Rebernigg. Javni organi in uradni prisluškovalci pa so kmalu ugotovili, da člani istega grajajo Titov režim. Predvsem so pokazali „nesramnost“ klovni, ki so se naravnost norčevali ter primerjali Tita s Hitlerjem — kar se političnih svoboščin tiče.

Oblasti so hitro našle nekaj ne-socialističnih in protiljudskih dejanj ter poslali leve, tigre, medvede, klovne . . . preko meje, kot nezaželjene v socialističnem paradizu.

TRST. — Po prihodu „Madre Patrije“ v Trst se je življenje v mestu bistveno spremenilo. Lahki so začeli na zvit način odstranjevati Slovence iz javnih služb ter jih hočejo izporditi na gospodarskem polju. Rimska vlada zaman pošilja milijarde, da ohrani „italijanski Trst“. Trst pod Italijo propada ter ga tudi papirnate lire ne bodo obdržale pri življenju. Tako so Slovenci pod dvojno težo slabih razmer. Opuščanje iz javnih služb so na dnevnem redu. V obupu ljudje prosijo sorodnike, prijatelje in znanca, naj jim pomagajo za izselitev v tujino.

LJUBLJANA. — Avstrija zahteva pravico sodelovanja v upravi tržaškega pristanišča, in sicer brez gospodarskih in finančnih žrtev.

Avstrija zahteva posebno skladišče, ki bi bilo samo pod avstrijskim carinskim pregledom, dalje, da bi dobila avstrijska podjetja glede poslovanja s tamkajšnjimi ladjedelnicami in industrijami možnosti, ki jih imajo glede tega italijanska, ter revizijo tranzitnih tarif in znižanje pristaniščne in pomorske tarife v Trstu. Italija bo glede Avstrije morala precej popustiti, če hoče saj malo rešiti Trst pred popolnim gospodarskim propadom. Jugoslavija baje nudi Avstriji zelo ugodne pogoje na Sušaku ali Reki.

PUSTNI ČAS, OJ ČAS PRESNETI...

Pustna veselica, ki se je vršila v soboto dne 19. februarja 1955 v Melbournu, je potekla v plošno zadovoljstvo vseh navzočih. Bila je lep dokaz dobre organizacije odbora Slovenskega kluba.

Stara častitljiva dvorana mestne hiše v Prahranu, nekje v predmestju Melbournu, je za nekaj ur spremenila svoje obličje. Okusno okrašena je pomladila svoje staro lice. Balončekov je bil poln strop. Pisani trakovi so se razpletali med njimi . . . pravi naši „štanti“, maske in klobučki so gostom že pri vstopu v dvorano dali čutiti pristno pustno ozračje.

Godba, srce zabave, je bila dobra. Godbeniki, polni pravega pustnega duha, so igrali kar naprej. Nič se niso dali prositi. Valčki in domače „mile viže“ so nas spominjale na naše pustne večere doma v vaških gostilnah ali plesnih dvorinah.

Poleg godbe sta za dobro voljo vseh navzočih veliko pripomogla gg. Franc Novina in Stanko Možina. Prvi je bil napovedovalec in nam je zapel nekaj lepih domačih pesmi. Drugi je bil krčmar in skrbel, da niso slovenska grla trpela suše.

Za jesti je bilo dovolj. Gospe: Banova, Čarova, Peršičeva, Kosova, Potočnikova in Uršičeva so ocvrle celo grmado krofov in s tem osrečile lačne želodce plesalcev. Iskrena vam hvala drage gospe, krofi so bili odlični. Prijatelj Jože mi je pošepetal na uho: „Prmejduš, krof so pa res dobr, kar topejo se v ustih, tak so kokr jh je mama doma cvrla.“

Hojnikove klobase delajo čast Štajercu Hojniku, ki ni pozabil svoje obrti. Gospa Hartmanova ni imela časa za ples, ker se je ves čas vrtela v kuhinji.

Kraljico srčkov, gospodično Pavlo, so njena zarudela lička izdala, kako zelo je bila hvaležna fantom, ki so ji nakupili toliko srčkov, da je bila izvoljena za kraljico.

Skriti talenti gdě. Sosič so prišli na svetlo. Prodajala je maske in srčke kar na debelo. Zdi se mi, da so fantje bolj kupovali zaradi mlade in mične prodajalke, kot pa iz želje do pisane šare.

Pogled v dvorano med zabavo je nudil pestro sliko . . . Plesni pari, razgreta lica deklet, fantje z nageljni, dolgi nosovi in maske — pravi pustni direndaj. Povsod je bilo slišati slovensko besedo. Še mize so nosile slovenska imena. Jaz sem se držal omizja, kjer je bilo napisano „Mokri bratci“, Slavko pa je sedel pri „Gobah“ in Stanko pa je sumljivo povešal glavo pri „Krokarjih“.

Čas je bežal prehitro, in ko je bilo najlepše razpoloženje smo morali domov. A nič ne de. Za nekaj ur je bilo vse pozabljeno . . . Domača govornica, naši ljudje, krofi in balončki . . . vse nas je spominjalo na dom in prineslo na dan skrita hrepenenja našega slovenskega begunca po slovenskih zabavah in plesih.

Odbor Slovenskega kluba ima lepe načrte za bodočnost, vendar od nas vseh zavisi, da se isti uresničijo. Pomagajte in sodelujte. Od nas vseh zavisi, da naša utripajoča luč slovenskega naroda zagori in prinese še več lepih večerov in pravega slovenskega razvedrila.

Za odbor S.k.: Istok, Vic.

PISMO

Zadnjič mi je mama pisala. Vsaj pred smrtjo bi me rada še videla. Prepričana je, da se bova še videla, saj vedno prosi Boga zato.

Vedno se grizem, da jo nisem pozdravil, ko sem odšel. Nikoli ne bom mogel pozabiti tistega dogodka, pred štirimi leti . . . Domov sem nesel perilo prat. Bilo je v petek ali soboto popoldne. Saj tako se mi zdi. Mame ni bilo doma. Okopavala je repo pri Gregorčičevih, zato sem mahnil v vas. Še nekaj drugih žensk se je sklanjalo čez motiko tam pri repi. Med delom pa so bile zatopljene v važen pogovor, tako da me nobena ni opazila, dokler jih nisem iznenadil z:

„Dober dan!“

„Bog daj!“ so nekatere odzdravile.

„Ježeš, kako sem se prestrašila,“ je zacvilila Kovačevka. Vovkova pa se je debelo zasmejala. Te stare tarbrharce (dninarce) so dobre ženice, s trdim delom za seboj. Sedaj, ko vandram okoli po svetu, jih znam šele prav ceniti in občudovati. Nihče niti ne slutiti, koliko trpljenja je šlo skozi njih srca.

„Si pršu domov, si prinesu vse srajce?“ je spraševala skrbno mati.

„No, ki nam pa ti praviš novega?“ je spraševala Gregorčevka, po svojem kobariškem narečju. Potem sem vzela še jaz motiko, da pomagam mami odložiti „tabrh,“ tako da pojdeva čimprej domov. Ostal bom le do nedelje doma.

In kmalu smo pritolkli do zravev; medtem pa smo precej govorili. Mislim, da sem imel najbolj nabrušen jezik od vseh babnic skupaj. Pa me je Gregorčičevka podražila, ker je mislila, da me bo zadel na ranljivo mesto.

„Kaj praviš Jože, ko si tako pameten, ali so ljudje res nastali iz opice?“

Razjela me je. Čutil sem, da me je na silo potisnila med tiste propagandne kričarje tistega časa po vaških odborih. Prezirljivo sem ji odgovoril:

„Ja . . . iz opice.“

S škodoželjnim nasmehom pa mi je ona odgovorila:

„Če si ti, me nismo!“

Nekatere so se zasmejale. Vovkova pa je pogledala mojo mamo, ki se je globoko sklonila nad repo.

Zjutraj smo vstali zgodaj. Mama in ata sta se odpravljala k prvi maši. Ko je že imela v rokah molek in mašno knjžico je prišla k meni in spregovorila:

„Jože, bodi bolj pameten . . .“

„Kaj je vendar?“ Nisem se mogel takoj spomniti, zakaj bi mi to rekla.

„Veš, da se že po vasi govori, da si zagrizen partijec, in kako pokvarjene otroke sem zredila. Vsega krivijo mene . . .“ Zajokala je. Oče pa je dodal:

„Vsaj, radi mame prizanašaj ženskam na njivi.“

Nisem prišel takoj do sapé. Potem pa sem se jezil na ljudi. Čutil sem hudobijo in krivico, ki so jo delali moji mami. Končno sem užaljen zavrnil:

„Dobro, če drugim bolj verjamete kakor meni, če njih bolj poznate, kot mene, potem smo zgovorjeni. Proč grem in ne pridem nikoli več nazaj . . .“

„Ne govori tega, saj te imamo radi. Toda ti boš šel nazaj v Ljubljano, mi pa moramo tu s

сосedi živeti še naprej in poslušati njihovo zbadljivo govorico. Veš, da smo od njih odvisni. Zato bodi pameten in bo vse zopet dobro.“

Nisem poslušal očeta. Odšel sem nazaj v Ljubljano, užaljen in trmast.

Po nekaj tednih sem zopet prišel domov in prinesel s seboj umazano perilo. Na tisti dogodek sem skoraj čisto pozabil. Zopet sem videl mamo in se na vse gotovo ne bi spomnil, če bi me ona ne objela tako močno in toplo poljubila.

„Si še hud, Jože? Si še jezen name, ko sem te zadnjič zaradi tistih neumnih opic! Poznam te, saj si moj sin. Morala bi malo potrpeti. Tako hudo mi je bilo po tistem in žal mi je bilo, da sem te žalila.“ — Solze ljubezni so se lesketale na njenih utrujenih očeh.

„Moja mama!“ sem vzdihnil ter jo poljubil — zadnjikrat. Takat nisem vedel, da bom že čez sedem mesecev tu v Avstraliji.

Jože K., Qld.

Kupovanje zemljišča

Pri nakupu zemlje za svoj lastni dom je že mnogo naših rojakov naletelo na velike težave. Zgodilo se je celo, da je kupec prišel ob vse svoje prihranke, ker ni vedel, da je kupil zemljo, ki sploh ni bila naprodaj.

V tem članku navajamo nekaj nasvetov, ki naj jih vsak tisti, ki namerava kupiti zemljo, dobro prečita in se po njih tudi ravna.

Vsaka oseba si želi kupiti zemljišče v kakem lepem predmestju ali kraju, kjer se mu nudijo že vse udobnosti kakor: voda, plinska in električna napeljava, blizu cerkve, šole in trgovin ter blizu dela, da prevoz z avtobusi ali vlaki ne bo preveč stal. Vse te prednosti pa so nujna posledica visokemu zemljiškemu davku in seveda tudi cena tej zemlji so običajno zelo visoke. Zaradi tega se bodo mnogi odločili, da pogledajo zemljo, ki je bolj oddaljena od zgoraj omenjenih središč. Tu pa morajo biti zelo previdni. V teh krajih vlaki in avtobusi vozijo bolj poredkoma, trgovin in šole ni v bližini, morda tudi ceste še niso gotove, plin in kanalizacija pa šele v načrtu. Vse to je treba dobro premisliti. Ko ste se odločili za določeno predmestje ali okraj, pa nastanejo vprašanja izbire zemljišča samega. Na gotova vprašanja lahko odgovo-

rite sami, na druga pa je treba opozoriti solitorja (notarja). Vsak previden kupec prepusti vsa pravna vprašanja svojemu solitorju.

Poglejmo, katera vprašanja morajo zanimati solitorja.

1) Zagotoviti mora, da zemljišče ne more zahtevati niti Housing Commission niti Council ali Town planning authority (Mestni regulacijski svet), kajti proti istim nimate nobene pravice pritožbe.

2) Zagotoviti mora, da je občina določila okraj samo za stanovanjske hiše, drugače se zna zgoditi, da bodo s časoma postavili nasproti vaše hiše kako tovarno ali delavnico. Važno vprašanje je tudi iz kakšnega materiala mora biti hiša. So okraj, ki so določeni samo za zidane hiše, torej, ravno nasprotno kar si vi želite imeti.

3) Ako je zemljišče ograjeno, je dobro vprašati, če je bila ograja že plačana, kajti stroške iste si delijo sosedje. Ograjo, ki meji zemljišče od pločnika plača sam lastnik zemljišča. Tudi vprašanje ceste in

pločnika je važno — če so že narejeni. Vprašati morate ali je vse to že plačano, odnosno kolikor morate še doplačati. Ako je zemljišče na vogalu je treba poizvedeti, če ste dolžni plačati celo ali samo delno tlakovanje pločnika in v kolikih letih bo treba isto plačati.

4) Zemljiški davek se mora plačati občini, vodo pa Water Board-u. Če to ni bilo redno plačevano, lahko zahtevate, da vam prodajalec zniža ceno.

5) Dobro moramo pogledati, da ni bilo na zemljišče vzete nobene posojila (mortgage), in da ni na Certificate of Title (lastninska pravica) nobene določbe, ki bi vam kasneje ovirala graditev hiše, odnosno prinesla kake druge neprijetnosti.

6) Meja zemljišča je zaznamovana z količki (mejniki), bi morajo biti na vseh štirih vogalih. Ako istih ni, bo kasneje kupec moral plačati do deset funtov, da se zemlja ponovno premeri. Zgodilo se je že, da kupec ni točno vedel za meje svojega zemljišča ter začel zidati nekaj hiše na sosedovi parceli. Posledica: vse podreti.

7) Solitor mora ugotoviti ali zemljiška pravica spada pod Torrens System ali Property Law Act. Ako spada pod prvega, bodo stroški prepisa malenkostni. V drugem slučaju pa lahko prepis stane do £50.0.0.

Od kupca samega pa zavisijo druga splošna vprašanja, kakor: oblika zemljišča, ali je isto poševno, nad ali pod cesto, če je na-

peljana voda in komu pripada glavna cev — Water Board-u ali privatniku, ki lahko zaračuna odvod in uporabo, ali je elektrika, plin i.t.d. Na Health Dept. se lahko poizve, kakšno stranišče se lahko uporablja.

Sosedje lahko povedo, kje so trgovine, policija, bolnica, cerkev, šola i.t.d.

Ko je vse to urejeno in dobro premišljeno, naj solitor dobro pregleda kupoprodajno pogodbo, ki jo je pripravil prodajalec. Ta mora vsebovati imena, naslove in zaposlitev prodajalca in kupca, točen opis zemljišča, ceno in plačilne pogoje, kakor tudi vse ostale podrobnosti, ki spadajo v pravilno sklenitev pogodbe. M.L.

TOŽBA

*Pomlad v srce se moje ne povrne
v daljavo odhitelo je poletje;
bogato brstje moje, bujno cvetje
izpremenilo se je v rože črne.*

*Kar Bog sejal je sem požel prerano,
skesan, potrj zdaj gledam na
strnišče;
namesto kašč imam le pogorišče,
tam upanje je moje pokopano. —*

*Izgubil davno belo sem cvetlico,
zastrupil z duhom čisto sem
veselje;
zdaj nosim v srcu temne, bolne
želje
tam upanje je moje pokopano. —
Vladimir Nanos, Vic.*

POMOČI NESREČNI DRUZINI

Uredništvo Misli je prejelo sledeče pismo:

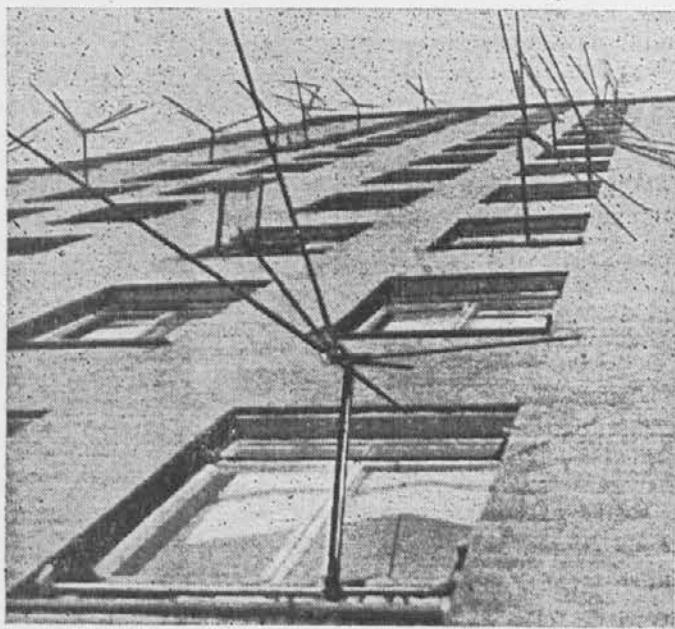
. . . Slovenci iz Wollongonga se obračamo potom Misli s prošnjo na dobrosrčne rojake. Leo Sevšek, doma iz Predloga, Dol pri Litiji, bivajoč v 15 Aldridge Ave., E. Corrimal, N.S.W., poročen in oče treh otrok (deklice) starih dve, šest in deset let, je žrtev nesreče. Pri delu v tunelu Kemira mu je padel kamen na glavo. Na posledicah tega udara boluje in trpi že nad dve leti in je nesposoben za delo. Potreba je velika, zato prosimo rojake širom Avstralije naj po svojih močeh prispevajo. Odpri srce, odpri roke . . .

Simon Pevc
48 Green Str.
WARRAWONG, NSW

Uredništvo Misli se pristrčno zahvaljujejo g. Pevcu za zgoraj navedeno pismo v upanju, da bodo rojaki vpoštevali njegovo prošnjo ter pomagali ubogi družini. Vse denarne prispevke pošljite na: Misli, G.P.O. Box 555, Sydney, NSW, oblačila pa neposredno na družino 15 Aldridge Ave. E. Corrimal, NSW. — Imena darovalcev bom objavili v časopisu. Opozarjamo rojake naj v pismu točno naznačijo: Za družino Sevšek.

Do zdaj smo prejeli sledeča darila:

Neimenovana, Sydney
kovčeg oblek
Slov. pevski zbor „Škrjanček“,
Wollongong £20.0.0
Jože Pott's Point, NSW
£1.0.0
Urednik.

Televizijske antene.

Televizija v borbi s filmom

Zakaj sem vam, cenjeni bralci, izbral to čtivo? Dospeli smo namreč v deželo, ki nam ne more nuditi vseh tistih možnosti zabav in razvedrila, ki smo jih bili deležni v Evropi, kjer so nas skoraj na vsakem koraku vabile najrazličnejše veselice, priredbe, tekmovanja in še toliko drugega, kar nam je razveselilo srce. Glavno razvedrilo v Avstraliji obstoja iz nekoliko uric, ki jih človek presedi v kinu, pa naj si je to v kakem tihem mestecu podeželja ali v enem živahnih vele-mest. Iz tega vzroka in iz dejstva, da se bo tudi v Avstraliji slej ko prej vpeljala televizija, bi vam rad v nekotikih člankih opisal za mnoge neznanu gigantsko borbo za obstoj, ki jo že številna leta vodita film in televizija, in za katero se še ne ve, kako bo končala.

Kakor dve močni roki sta velika žarometa glavnih kinov Broadwayja vperjena proti nebu, da bi z orisanjem velikih krogov naznanjevala odprtje novega hollywoodskega velefilma, polnega napetosti, razkošno opremljenega, i.t.d. Toda zamanj . . . Kinske dvorane ostajajo prazne in dohodki komaj krijejo izdatke. Tam zgoraj, kjer se bela luč reflektorjev dotika sivih sten newyorških nebotičnikov, pa kraljuje petdeset – sto – tisoč televizijskih anten, ki bodo enkrat povzročitelj prekinitve filmskega sporeda, dočim se bo v dnevnikih ponovno moglo čitati: „Nov težki udarec za filmsko industrijo – Neuspešen milijonski film – Prazne blagajne v kljub številnim zvezdam“ in še toliko več tragičnega.

Pri tem pa je bil začetek televizije tako boren in breznačajen. Bilo je 1946, ko so mogotci belega platna izjavili svoj dvom o uspešni konkurenci televizije, pred katero so tedaj svarili le maloštevilni tehnični strokovnjaki. Ob pričetku je dal razvoj dvomljivcem prav. V vseh ZDA so posedovali kvečjemu 800 TV-aparatur, kar je bilo napram osemdesetim milijonom kinskih obiskovalcev še prav ničevno. Trdili so, da se zelo majhna slika TV-aparata ne da primerjati z velikim kinskim platnom in tudi ne z užitkom, ki nam ga daje barvni film. Pa tudi nezanimivost reklamnih oddaj, iz katerih bi žrpala TV svoj edini življenski sok! Po ame-

riški ustavi bi bila njena prodaja nemogoča, ker je eter last ljudstva. Tako so si filmski proizvajalci vivali pogum, a so tudi sklenili, da ne prodajo televiziji ne enega filma. Število barvnih filmov so zvišali, novi študiji so bili v načrtu, in številne nove kinske dvorane so pričale o napredku in uspehu Hollywooda. Toda samo navidezno! Za vsaki novi kino je na drugi strani vzraslo desetisoč TV-anten, in 1947 je oddajalo že 20 postaj ter so šteli 250.000 aparatov. Tajni sestanki filmskih mogotcev so se vrstili eden za drugim. Sklenili so, da se tudi manjši filmi zasedejo z več ko enim, dvema igralcema. Leta 1949 ponovna ofenziva Hollywooda! Za isto vstopnino so pričeli kazati občinstvu kar dva filma, priljubljene trik-filme in take kulturnega značaja. Kaj pa televizija? Lahko vseeno ni imela v svojih obrambnih postojankah. Za podaljšanje sporeda so rabili denar. Če pa pomislimo, da stane pol ure takozvanega „live show“, t.j. „žive oddaje“ 10.000 do 22.000 dolarjev, potem si lahko mislimo, da je bilo zelo težko najti nekogar, ki bi se prodal za 20.000 dolarjev za pet minut. Kaj napraviti? Le kako zvišati število poslušalcev in s tem tudi pripravljenost veletvrk plačati reklamne proračune? Tu je TV industrija sama priskočila na pomoč in ljudje so kmalu mogli čitati po dnevnikih: „Še danes lahko posedujete najnovejši televizijski model . . . Niti denarja vam ni treba takoj vložiti . . . Stopite samo k telefonu in nas pokličite . . . v eni uri vam lahko krasno stanovanje najlepši del vašega pohištva – TV set v mahagoniju . . . Preizkusite televizijski sprejemnik najprej za tri mesece ter se nato odločite, če želite tedensko plačati 1.99 dolarja . . .“ Trideset centov na dan – in kakšen užitek za tako majhno vsotico denarja videti svoje ljubljene baseballsko moštvo in priljubljene pevce šlagerjev! In izid te obširne in tako vabljuje reklame? Well, štirje milijoni prodanih TV-aparatur, in številni milijoni za reklamne oddaje gotovo niso bili malenkost. A kakor vemo, denar sam še ne osrečuje. Potrebno je bilo zadovoljiti gledalce ter jim nuditi boljše oddaje, nego so bili do sedaj tako zvan „one-man-

shows“. Iskali so igralce, ki so jih upali dobiti v območju „bolnega moža ob pacifični obali“, ki je na ta poizkus vsem odpadajočim filmskim zvezdam govoril z bojkotom. V časopisju so se kmalu pojavili svojevrstni oglasi, ki so vabili mladino k sodelovanju pri televiziji. Opirali so se televizijski zavodi, kjer so dobili številni fantje in dekleta strokovno izobrazbo ter žepni denar šestdesetih dolarjev na

teden. „Šestdeset dolarjev in povrh še priliko postati popularen?! Seveda smo z vami!“ so pritrdili vsi, ki so se zanimali. – „Movies are better than ever!“ (Filmi so boljše kot kdajkoli prej); toda zamanj so kina na stežaj odpirala svoja vrata. Občinstvo je izostajalo, dočim je število TV-sprejemnikov že v letu 1950 prekoračilo desetmilijonsko mejo. P.P., VIC.

(Nadaljevanje sledi)

France Prešeren

največji slovenski pesnik in
največji primer zvestobe
svojemu narodu

Splošno je dobro znano, da je France Prešeren pesnil tudi v nemškem jeziku. Večinoma je svojim izvirnim slovenskim pesmim dodal njih nemški prevod; a spesnil je tudi nekaj izvirnih nemških pesmi.

Gotovo je, da je Prešeren s svojimi nemškimi pesmi hotel podpreti Matijo Čopa v tako imenovanem „abecednem boju“ in da podpre obstoj pesniškega almanaha „čbelico“. A hotel je Prešeren vplivati na slovensko inteligenco, ki se je posluževala samo nemškega jezika in brala samo v nemščini pisana dela. Njegova prva in, lahko rečemo, najvažnejša samonemška pesem je krasni sonet „Des Saengers Klage“, v katerem Prešeren ostro obračuna s tedanjo slovensko inteligenco, ki se je raje posluževala nemškega kot svojega materinega jezika. Oglejmo si bližje to pesem, ki na splošno ni preveč znana in ki se v slovenščini glasi: „Pevčeva tožba“.

V začetku pesmi omenja Prešeren Ovida, znamenitega rimskega pesnika, ki ga je cesar Avgust izgnal na obalo Črnega morja. Tu je spesnil svoje slovite „Sibirske žalostinke“ (Tristitia ex Siberia), kakor so Rimljani takrat imenovali deželo ob obali Črnega morja. Ker je Ovid čutil v sebi notranjo nujno pesnikovati – pravi Prešeren – se mu v kljubu pregnanstvu in trpljenju ni mogel odvaditi; naučil se je jezika Scitov (takratnih prebivalcev ob Črnem morju), da jim je lahko izlival svojo srčno bol v jeziku, ki ga kot otrok nikdar ni slišal. Nato prehaja Prešeren nase in pravi:

Ker tudi sam, kot Ovid, ne more opustiti pesnikovanja, četudi mu pesnikovanje v domačem jeziku prinaša samo nasprotstvo in slepo sovražstvo, prosi (bralce svojih pesmi), da mu oproste, če bo sledil Ovida in napisal pesem v (nemškem) jeziku, ki ga ni slišal iz ust svoje matere. Takoj nato obračunava s onimi, ki dajejo prednost nemščini, rekoč: „Nikar ne mislite, da Vas obsojam, ker ste hvaležni Nemčiji (Der Germanin-Germanki), a dejstvo, da ji dajete prednost pred lastno materjo, vzbuja v meni plamen jeze (Des Zornes Flamme)“. Dalje pravi: „Dojilja se naj in se tudi mora umakniti pravi materi“. Končuje pa: „Seveda se spodobi, da oskrbovanec pokloni svoji oskrbnici v zahvalo dar, ki mora biti iz plemenite kovine, in ne iz navadne gline, kajti oskrbnica je negata in gleda na malenkosti s prezirom“.

S to pesmijo – katere važnost vse premalo povdarjajo – je dal Prešeren najlepši nauk takratni in vsem poznejšim generacijam. Tu on sam na pesniški način pove, da je nemški narod mogočen in bogat in mu iz hvaležnosti za izobrazbo, ki jo je užil v nemškem jeziku, poklanja dar v obliki soneta – omenjeno „Pevčevo tožbo“. A ker imajo Nemci lepe pesmi in velike pesnike, so razvajeni, zato jim hoče on sam pokloniti lep sonet. V istem sonetu nad vse jasno povdari, da materi (domovini) pripada prvo mesto in da bo sam pesnikoval v njenem jeziku, četudi se mu mnogi posmehujejo, ga sramote in celo sovražijo, ker noče pesniti v nemškem jeziku. Slava svetovnega pesnika bi bila Prešernu takoj zagotovljena, če bi pesnil v jeziku močnega in številnega nemškega naroda. Prešeren niti trenutek ne omahuje. Trdno kot skala je zvest svoji materi, Sloveniji, odnosno svojemu narodu, ki mu hoče pomagati in mu tudi pomaga kot nihče prej in niti za njim.

Slovenski jezik je bil v začetku Prešernove dobe skoraj nerazvit in naša dotedanja književnost skromna. Celo slovenski kulturni in politični prvaki so med seboj govorili nemško češ, da se ne da v slovenščini vse tako točno povedati. V tako osrednje pride Prešeren, zajame vso skrito bogastvo slovenske govornice in z gigantskim naporom dvigne slo-

vensko besedo na višino kulturnega literarnega jezika. Prav pravi prof. J. Lavrin, ko opisuje Angležem Prešernov pomen, da je Prešeren pesnik svetovnega formata, tudi če ga sodimo po najstrožjih načelih estetike. ("even if judged by the severest aesthetic standards".)

Prešernu se imamo Slovenci zahvaliti, da smo zastopani v svetovnem slovstvu. Posamezne njegove pesmi so prevedene v najmanj 15 jezikov, in to: nemški, italijanski, francoski, ruski, ukrajinski, poljski, češki, slovaški, srbo-hrvaški, bolgarski, madžarski, švedski, albanski in furlanski. Sedaj — po 105 letih njegove smrti — pripravlja pet mladih angleških pesnikov celoten prevod Prešernovih pesmi v angleški jezik. Delo vodi belokranjski rojak Janko Lavrin, bivši vseučiliški profesor v Nottingham-u, ki živi v pokoju v Londonu.

Vidimo lahko, da Prešernov lik raste in se veča, čim bolj se oddaljemo dobi njegovega zemškega bivanja. Ni se vdal bahatemu nemštvu. Ni mu bila mar slava, pač pa boljša bodočnost slovenskega naroda, ki ga je tako ljubil in kateremu je posvetil vse svoje zmožnosti. Sam pravi, da . . . „nov Slovincem venec vije“. S preroško navdahnjenostjo, a skromno, govori o svojih pesmih: „ . . . Vendar te bodo more bit ostale, ker njih poezije mile, iz srca svoje so kali pognale“. In res, ostale so in bodo. Pravi biser ostane biser, prava lepota ostane lepota.

Prešeren je odklonil biti slavni nemški pesnik, ostal je pesnik malega slovenskega naroda, pa čeprav je radi tega trpel. Vseeno je zaslovel in postaja slaven, vedno bolj ga svet spoznava in se čudi globini njegovega pesniškega doumevanja in lepoti izražanja. Ne pretiravamo, če rečemo, da je France Prešeren velikan, rojen ob boku gorskih velikarov, Stola in Triglava, in ga je dal Bog nam Slovincem zato, da se ravnamo po njegovem zgledu, da bomo tako zvesti in odločni Slovenci, ki hočemo posvetiti vse svoje moči boljši bodočnosti narodu naših očetov in mater.

Dr. J. Koce, W.A.

Ustanovitev Slovenskega Kluba v Melbourneu

Pravijo, da je začeti težko. Kdor še vedno ne verjame tej kot zemlja stari resnici, naj kar poskusi. Imel bo približne občutke, kakor so jih imeli gospodje v Melbourneu, ko so se lotili zelo hvalevredne in nujne naloge, spraviti slovenske rojake skupaj in jih povezati v društvo, ki naj bi novodošlim sonarodnjakom lajšalo težave, ki smo jih morali prestati mi in bilo vsem skupaj zavetišče in zbirališče.

Pa je le šlo, in rekel bi, dovolj hitro. Vse skupaj je začel pravzaprav naš pater Rudi, ki se je naveličal učenih, četudi upravičenih pomislekov, da še ni čas in da imajo zlasti družine preveč opravka same s seboj in svojimi strehami. Priletel je v Melbourne in v nekaj dneh zbral prireditveni odbor in že se vršila sredi avgusta prva naša tukajšnja zabava, ki je imenitno uspela. Potem se je, kakor je bilo pričakovati, prireditveni odbor leviti v pripravljalni odbor za ustanovitev slovenske organizacije. Izvedel je še eno veselico v novembru, potem pa je začel s konkretnimi pripravami za ustanovni občni zbor. Na nekaj širših sestankih so se obravnavala in določila društvena pravila in v nekaj tednih je bilo pripravljeno vse, kar treba za ustanovitev. Pater Rudolf je imel sicer neke pomisleke, a kdo bi mu zameril, če so bile njegova glavna skrb Misli. Dejal bi celo, da mu je to šteti v čast, ko toliko skrbi za naše edino slovensko glasilo. Tudi ni nič napak njegov pomislek, da se še ne poznamo dovolj med seboj. V teh časih ga človek presneto hitro polomi. Polomije pa ne sme biti, vsaj ne na račun slovenske občine.

No, končno so bile vse zapreke premagane. Tako se je mogel 19. decembra, 1954 v dvorani cerkve St. Albansa vršiti ustanovni občni zbor, ki je imel potrditi pravila in si izvoliti redne upravne in druge organe. Zborovanje je bilo dostojno in primerno svoji važnosti, živo, a stvarno, kratka, volja je

bila pri vseh zborovalcih dobra in vse se je končalo v lepi slogi.

Tako imamo sedaj tukajšnji Slovenci svoje društvo, ki mu je ime Slovenski klub v Melbourneu in katerega področje je Viktorija. Na čelu so mu gospodje:

Predsednik: Zlatko Verbič.
Podpredsednik: Marjan Peršič.
Tajnik: Slavko Žerdoner.
Blagajnik: Jože Golenko.
Gospodar: Jože Potočnik.
Kulturni odsek: Pavle Počtaranko.
Nadzorni odbor: Adolf Vadnjal, Miloš Abram in Franc Novina.

Seveda, po občnem zboru se je bilo treba nekoliko oddahnuti. Odbor je pridno sejal in tako je prišlo do pustne veselice 19. februarja v Prahranu. Prireditelj je odlično uspela in ni ničesar grajati na isti, kar se moralnega uspeha tiče. Kako pa je končala finančno, ne vem. Saj veste, začetek je težak. Dobro bo pa poudariti, mislim, da namen našega društva ni prirejanje veselice in plesov; te so samo sredstvo, da se pozabavamo, da se bližje spoznamo ter spoprijateljimo in pa — da spravimo skupaj kaj denarja za prave in dobre društvene namene. Ta pripomba veljaj vsem, ki so kakorkoli imeli opraviti s prireditveno blagajno.

Slovenski klub v Melbourneu je sklenil, da bo imel svoje veselice vsaka dva meseca. Nič preveč ni to, saj imajo marsikje ples vsak teden; vrh tega rabimo denar in kako naj ga dobimo, če ne z dobro veselico, kjer se, kakor pravi štajerska pesem, „vkup snidema, vince pijemo in veselo zapojemo“. Počitek in zabava so potrebne stvari ravno tako, kot je delo in zaslužek.

Prihodnja veselica bo pod geslom „Jurjevanje“, v soboto 16. aprila z začetkom ob sedmih zvečer. Ne bojte se slabega vremena: Če bo hladno bomo plesali, če bo vroče se bomo hladili z mrzlim pivom.

Ad. Vadnjal, Vic.

Na zadnjem razpotju

5. (Izkušnje in primerjave)

III. RAZSVETLJENA DOBA

Poznam vsa tvoja dela, kako se imas za živega, pa si mrtev.
(Raz. 3, 1.)

Temen srednji vek ni bil torej prav nič temen; sveto mu je svetlo sonce žive vere. Tedanji človek je vedel svojo pot ter bil močan duševno in telesno. Premišljevanje o stvarih izven vidne svetla ga je vodilo v tisto dobro globoko srečo, ki je današnji svet ne pozna več. Ker se v splošnem ni dosti brigal za materielne skrbi, se ni potegoval za razne pravice, temveč je šel za svojimi dolžnostmi. Seveda je tudi grešil, čisto celo hudo grešil, a volja mu je bila dobra in to je važno. Božje zapovedi je vzel tako, kakor so mu bile dane: kot navodila za dobro in srečno življenje. Stvarstvo je smatral za izraz božje popolnosti, in zavedal se je, da je le človekov greh tisti, ki dela stvari slabe. Njegovo gledanje na svet je bilo organsko in nobenih skušnjav ni imel zboljševati vesoljni red. Brati in pisati se ni posebno učil, toda bil je modrejši in bolj povezan z naravo kot „razsvetljeni“ človek današnje dobe. Kmet je brez vsake izobrazbe vedel kako pravilno gojiti svojo zemljo, mizarjevi izdelki so živeli na stotine let in jih še sedaj občudujemo, veličastne stavbe nam govorijo zgovorno besedo o tedanjih zidarjih in drugih obrtnikih. Tedaj je veljalo opraviti vsako delo pošteno in prav; oblast je kakršnekoli zlorabe v kali zatrla s tem, da je grešnika postavila na sramotni oder, ali pa ga pozimi okopala v mrzli reki.

Trdo življenje srednjega veka? Mnogi usmiljeni ljudje se jočejo nad siromaki, ki jim je bilo usojeno tedaj živeti in blagrujejo sami sebe za današnje dobrote. Čemu se smešiti, ljudje božji? Srednjeveške težave in nadloge ne samo niso bile manjše od današnjih, temveč so jih ljudje znali in mogli stokrat bolje premagovati. Njihove duhovne oči pomilovalno zrejo na današnjega reveža, ki se trese pred bodočnostjo in išče zavetje pri lažnih prerokih, obetajočih mu lahko delo, dober zaslužek in varno bivanje. Kako nas ne bi pomilovali, ko vidijo milijone ljudi živeti v modernih velemestih v slabših razmerah, kakor je kdajkoli živel človek; ko slišijo ropotanje ogromnih strojev, ki opravljajo mnogo dela, a še več in težjega povzročajo; ko se pred njih očmi valijo mnogo dela, a še več in težjega povzročajo; ko se pred njih očmi valijo milijonske množice, gnane v vojne, ki jim ne vedo ne razloga ne smisla; ko s strahom

opazujejo, kako mnogi narodi zavedno uničujejo sami sebe, umikajoč se neprijetnim naravnim dolžnostim, zastrupljajoč se s protinaravno hrano in še bolj protinaturnimi „zdravili“. Ne more jim iti v glavo dejstvo, da je kaka polovica danes živečih ljudi pod oblastjo ali pod vplivom samozvanega nadčloveka, ki ne priznava ne Boga, ne greha proti njemu. In čudijo se še bolj dejstvu, da druga polovica ničesar ne stori proti temu zlu, pusteč se v svoji mlačnosti voditi od laži in špekulacije v čudnem političnem redu, kjer morejo voditelji počenjati zlo, ne da bi zanj odgovarjali. „Kje so vendar kristjani?“ se vprašujejo srednjeveški ljudje. „Saj jih je vendar že na stotine milijonov, ki poslušajo nepokvarjeni nauk cerkve! Čemu se ne uprejo laži? Čemu se ne dvignjejo in krenejo za Resnico kot svobodni in pogumni ljudje, kakor smo mi to delali? Ko je vendar toliko stvari, kjer bi kristjan moral reči svojo močno in pravo besedo!“

„Strah jih jel“ odgovarjajo drugi. „Njih strah je močnejši kot njihova vera; vero imajo samo na jeziku, v srcu pa je ljubezen do denarja in udobnosti. Kako bi sicer mogli kristjani pozabiti, da je pot k človekovi popolnosti samo ena in da je to pot pokazal Kristus!“

Doba, v kateri ni več luči, ki jo je prižgala učlovečena Ljubezen, se imenuje razsvetljena.

Tine, s katerimi si često krajšava čas s takimi in podobnimi pomenki in ki je krepak pristaš današnje znanosti, zlasti tehnike, je dejal. „Če je slika ene in druge dobe točna, se je moral v človestvu izvesti ogromen miselni preobrat, ki vidi temo tam, kjer je bilo svetlo in narobe. Vprašanje je, če je do kakega miselnega preobrata v resnici prišlo in da ni tu kot po navadi pretiravanje.“

„Tako je bova videla, v katerem grmu tiči zajec. Mislim, da današnji „razsvetljeni“ človek imenuje srednji vek teman zaradi preganjanja čarovnic in inkvizicije — saj to ni bil splošen pojav, temveč zato, ker je cerkev bila mnenja, da je človeška znanost dosegla svoj višek z Aristotelovo filozofijo izpopolnjeno s Tomaževo in ni dovoljevala nobenih stranpotov. To je bilo seveda narobe, kajti na ta način so se obdržale nekatere zmote, tikoče se fizičnega sveta; v filozofiji sami je Aristotel slejko prej mojster brez primere. A srednjemu veku takozvana svoboda znanosti ni bila najvažnejša zadeva. Kristus mu je bil vzor in skušal je hoditi za njim. Znanost mu

SLOVENSKI KLUB V MELBOURNU

prireja

„JURJEVANJE“

ki se bo vršilo v PRAHRAN TOWN HALL-u
y soboto, dne 16. aprila 1955, ob 7 uri zvečer.

Ples, prosta zabava . . . Za jedačo in pijačo preskrbljeno.

Odbor.

je bila le eno od sredstev na tej poti. V moč svojega uma se ni zanašal bolj kot bi bilo v skladu z njegovo vero. Pot je bila torej svetla in žareči cilj viden vsem in vsakomur; ljudje so šli za njim ne boječ se težav. Tako se je mogla krščanska Evropa povzpeti v vrh sveta in postati gospodarica vseh narodov in dežel. Ali more kdo količkaj resno dvomiti o tem, da je Evropo dvignilo na ta položaj krščanstvo in nič drugega?"

Nadaljevanje.

Tito in tuja valuta

Tito in njegovi komunistični modriji vedno naštevajo neke številke, odstotke, statistike i.t.d., tako da pošten kristjan sploh ne ve, kje se ga glava drži.

Pa dajmo še mi malo pogledati v številke, ki nam bodo jasno pokazale progresivnost Titovega komunističnega gospodarstva.

Za 1 angl. funt Tito plača 840 Din, a istega prodaja po jugoslovanskih borzah po 3200 Din. Za 1 ameriški dolar pa plača 300 Din, a prodaja ga za 1.210 Din.

Titovo gospodarstvo je gnilo in ne zmore izvoza, ki bi saj delno kril ogromen uvoz, bolj nepotrebnih stvari (avtomobile in kavijar za tovariše ter dragocene krznene plašče in lišp za tovarišice), kot potrebnih. Ker mu izvoz ne donaja skoraj nobenega denarja v primeru z uvozom, mora prositi druge države za posojila, ki jih seveda hitro zapravi. Ako neka oseba porabi več denarja, kot pa ga zasluži, mora prositi nekoga, da mu istega posodi. Od upnikov pa zavisi, koliko časa bodo dajali potuho in gledali, kako se njihov denar razmetava.

Tito igra vlogo cirkuškega klovna — sredinca, kajti drugače ne bi imel bogatih upnikov, ki mu dajejo denar v upanju, da bo le stopil na njihovo stran.

Kljub ogromnim posojilom Tito ne pride do konca s svojo finančno politiko, zato je velikodušno pozval vse Jugoslovane, živeče izven Titovine, ki pošiljajo svojcem domov denarno pomoč, da naj isto ne pošiljajo po različnih privatnih kanalih, pač pa na njegovo banko, ki bo takoj izplačala vsak znesek po uradnem tečaju ter dodala še 100% nagrado. Torej, za en angl. funt Tito plača po uradnem tečaju 840 Din. — in doda še 100% nagrado v znesku 840 Din. Vsega skupaj 1680 Din. Ta isti funt pa bo modri tovariš prodal naprej za 3200 Din. Tu je Titova modrost dosegla klasično višino v finančni vedi. Plača ti po uradnem tečaju, doda še 100% nagrado in te še opehari za polovico.

S. I. NSW.

(Beograjska „Politika“ z dne 22.10. t.l. piše, da je Narodna banka FLRJ dobila nalog, da plača za vso tujo valuto, ki jo izseljenci pošiljajo svojcem v Jugoslavijo, po uradnem tečaju in istemu doda še 100% premijo (nagrado). Ali so v to skupino izseljencev vključeni tudi begunci, ni jasno povedano. — Opozorjamo pa, da ne pošiljajte svojcem domov denarja potom raznih firm, ki za to nimajo uradnega pooblastila. Denar pošiljajte samo potom bank. Op. uredništva.)

O Državljanstvu

Minister za emigracijo g. H. E. HOLT je v Canberri izjavil, da bodo poenostavili postopek pri vlaganju prošelj za avstralsko državljanstvo. Kdor je že 4 leta in pol v Avstraliji, mora izpolniti Form 7, priložiti potni list, s katerim je prišel v Avstralijo, izpolniti še Form 6, ki zahteva priložiti časopis, KJER je kdo objavil oglas, da namerava zaprositi za državljanstvo. Oglas mora biti objavljen enkrat v dveh različnih časopisih, četudi lokalnih. Zraven zahteva Form 6 še priporočilo o značaju (Character Reference); ki ga more dati le oseba, ki ima avstralsko državljanstvo. Priporočilo morata dati dve osebi, ki ne živita na istem naslovu. Nato zahteva Form 6 še priporočilo osebe, ki je v javni službi. *Ko ste tako obe Formi 6 in 7 izpolnili, in če živite v okolici Sydneja, telefonirajte na Immigration Department, Naturalization: BX 1721, ext. 49, da se zmenite, kdaj lahko pridete na pogovor. Na pogovor morate vzeti s seboj obe izpolnjeni formi 6 in 7, svoj potni list, svojo legitimacijo (Certificate of Registration), oba časopisa, v katerih ste oglasili svoj namen prositi za avstralsko državljanstvo, in če je kdo poročen, tudi poročni list in Rojstne liste za otroke. . . . Torej, ne pošiljajte več omenjene prošnje na Immigration. Ne pozabite vzeti nekaj denarja s seboj. Enako tudi v ostalih državah.*

Če kdo živi izven sydneyske okolice, oziroma okolice svoje prestolnice, naj pošlje izpolnjeni formi 6 in 7 s potnim listom, s katerim ste prišli v Avstralijo, in oba časopisa, kjer ste objavili svoj namen zaprositi za državljanstvo; priložite odgovarjajočo vsoto denarja in pošljite use na Immigration, Naturalization Dept. svoje prestolnice. Nato bodo oni sami poslali k vam svoje agente, ki vas bo zasljal.

Dekle, ki se poroči z moškim, ki ima avstralsko državljanstvo, dobi državljanstvo s poroko z omenjeno osebo. A mora svoji prošnji priložiti rojstni list svojega moža ali pa Državljanstvo spričevalo (Naturalization Certificate).

Pristojbina je £1-0-0. Za ženo, ki prosi istočasno kot mož za državljanstvo, in seveda živi z njim vsaj štiri leta, je pristojbina le 10 šilingov. Enako tudi za mladoletne, i.t.d.

Pripominjam, da na javnih listinah ne zadostuje naslov na poštni predal.

Neža: „Veš, da sem na zadnji zabavi imela kar deset moških na en prst!“

Urša: „Že mogoče — toda miti enega na roki!“

★Veliko področje v severozapadnem delu države New South Wales je bilo pred kratkim popolnoma pod vodo. Močno deževje je v parih dneh prisililo reke Macquarie, Darling, Namoi in Hunter preko svojih bregov. Posebno težko so bila prizadeta večja mesta kot Maitland, Singleton, Wellington, Dubbo in še mnogo drugih. Škoda, ki so jo povzročile te poplave presega več milijonov funtov. Nekatera od naštetih mest so bila poplavljena skoraj vsako leto zapovrstjo in strokovnjaki trdijo, da bi se temu dalo odpomoči z gradnjo velikih jezov, za katere pa baje ni na razpolago zadostnih finančnih sredstev v blagajni New South Walesa. Prebivalstvo širom Avstralije pa se je pozivu za pomoč poplavljenecem jako lepo odzvalo in denarni ter materialni prispevki še vedno prihajajo z vseh strani. Poplavljenno ozemlje je dvajsetkrat večje kot Slovenija.

★Princesa Margareta, sestra kraljice Elizabete II, je trenutno v težkem položaju glede nameravane poroke z neplemenitašem Petrom Townsendom. Prvi vzrok je dejstvo, da je g. Townsend ločen, čeprav on ni bil kriv, toda angleška cerkev ne dovoljuje porok z ločeni in kraljica kot poglavar te cerkve v kaj takega sploh ne bi mogla privoliti. Poroka bi se lahko izvršila v državnem matičnem uradu ali pa v neki deželi izven Anglije, kar pa Angleži ne bi nikakor odobrvali, ker smatrajo, da bi se jim s tem Margareta preveč odtujila in radi ljubega miru morda celo izbrala tujino za svoje bivanje. Podobno je naredil njen stric vojvoda Windsorski, ki se je radi ljubezni do neplemenite in ločene ženske odpovedal celo prestolu.

★Svetovni znanstveniki za atomsko energijo so mnenja, da poskusne eksplozije atomskih in vodikovih bomb nikakor ne vplivajo na vreme, ker, da so vse te razstrelitve vse premalo učinkovite za kaj takega v primerjavi z naravnimi silami.

★V južnem delu pred nekaj meseci po premirju s komunisti razpolovljene francoske kolonialne države Vietnam se bojijo državnega udara. Neka versko fanatična sekta hoče prevzeti oblast in nadaljevati po svoje borbo proti komunistom.

★V Romuniji so pred Božičem odpravili racioniranje živil, pred dnevi pa se je vlada čutila prisiljena ponovno uvesti živilske nakaznice za sladkor, meso in maščobe.

OD TU IN TAM

★Jugoslavija, Turčija in Grčija so sklenile ustanoviti svoj mednarodni parlament. Vsaka država članica bo poslala v ta parlament po 30 poslancev, ki so istočasno tudi poslanci v svojih državah. V pogodbi je predvideno, da se temu parlamentu lahko kasneje pridružijo še druge balkanske države, če si to želijo. Upajo, da bo ta parlament na ta način lahko uspešnejše reševal vse medsebojne težkoče omenjenih držav.

★Vihar, ki ga vremenoslovci imenujejo ciklon je povzročil precejšnjo škodo v srednjem delu države Queensland. Ta vihar je povzročil tudi mnogo dežja, ki je imelo za posledico poplavljenje precejšnjega dela omenjenega področja.

★V Sovjetski Zvezi so odpravili osrednji načrtovalni urad, ki je določal posevke in teh pridelek na sovjetskih državnih in zadružnih posestvih. Odslej bo to načrtovanje opravljalo vsako posestvo zase, kar upajo, da bo uspešnejše, ker osrednji urad v Moskvi ni poznal krajevnih prilik in je s svojimi ukazanimi načrti povzročil mnogo nepotrebnih napak v prehrani. Baje je radi tega bil odstavljen Malenkov, ki je tudi sam moral priznati, da je mnogo zagrešil v gospodarski politiki.

★Na Madžarskem je komunistična partija odstavila predsednika vlade Imre Nagyja in temu so sledile tudi številne aretacije njegovih somišljenikov. Kot vedno so tudi tokrat morali najti nekega krivca za zavoženo komunistično gospodarsko politiko.

★Prva stopnja velikega Snowy Mountains načrta je skoraj končana. Prejšnji mesec je New South Wales električno omrežje prvič dobilo električni tok iz turbine, ki jih poganja zavezana voda v omenjenih gorah. Voda iz jezov Guthega žene turbine centrale Munyang, ki je prva dogotovljena centrala tega velikanskega načrta. V bližnji bodočnosti pa bo ta centrala dajala okoli 60.000 KW za N.S.W.

OPOZORILO

1) Vljudno naprošam rojake, da pri vsakem dopisu na naslov MISLI, napišejo svoje ime in naslov (s tiskanimi črkami v desnem kotu zgoraj).

Ni važno, če posameznik piše enkrat ali večkrat — vsakokrat naj bo napisano ime in točen naslov.

S tem boste uredništvu olajšali delo in pospešili odgovarjanje na dospelo pošto.

2) Zaradi pomanjkanja prostora prosim dopisnike naj bodo vsa poročila o zabavah kratka in popolna.

3) Naročniki naj pri menjanju stanovanja sporočijo uredništvu poleg novega naslova tudi svoje prejšnje bivališče.

Urednik.

v Paddington Town Hall-u

„JURJEVANJE v SYDNEYU“

dne 24. aprila t.l. ob 6 uri zvečer
(naslednji dan je praznik, prost dan)

★

Nastop Slov. pev. zbora „Škrjančki“

★

Rezervirajte pijačo in mize na tel. št. MX 2639
ali na Misli, G.P.O. Box 553, Sydney, NSW.

★

Čisti dobiček gre v tiskovni slad MISLI.

MISLI
prirejajo

NEKAJ ANGLEŠCINE

NA OBISKU

22. Is this where Miss Marija Šuštaršič lives? . . . I am her friend Ana Rutnik and would very much like to see her, if you don't mind.

Iz dis hwer Miss Marija Šuštaršič livs? . . . Aj em hr frend Ana Rutnik end wud veri mač lajk tu si hr, if ju dont majnd.

Ali stanuje tukaj gospodična Marija Šuštaršič? . . . Jaz sem njena prijateljica Ana Rutnik in bi jo zelo rada videla, če vam ni v nadlego.

23. When is she coming home? . . . Would you, please, tell her that I have been looking for her?

Hwen iz ši kamin houw? . . . Wud ju, pliz, tel hr det aj hev bin lukin for hr?

Kdaj pride domov? . . . Povejte ji, prosim, da sem bila tukaj.

24. Would you kindly let her be free this coming Saturday (Saturday week) and tell her to meet me and a few other Slovenian girls in front of the Town Hall at half past ten.

Wud ju kaindli let hr bi fri dis kamin satrdej (satrdej wik) end tel hr tu mit mi end e fju ader slovenien grls in front of d taun hol et haf past ten?

Ali bi jo pustili biti prosto tole soboto (soboto teden) in ji rekli, da jo bom z drugimi slovenskimi dekletki čakala pred občinsko hišo ob pol enajstih?

25. Many, many thanks. I hope it isn't too much trouble for you.

Meni, meni thanks. Aj houp it iznt tu mač trabl for ju.

Mnogo, mnogo vam hvala. Upam, da vam nisem preveč v nadlego.

26. I must leave now. Many thanks for the pleasant afternoon (evening). (You were really kind — ali boljše): It was good of you to let me come and see my friend.

Aj mast liv nau. Meni thanks for d pleznt afrnun (ivnin). (Ju ver rielj kajnd). It voz gud of ju tu let mi kam end si maj frend.

Sedaj pa moram oditi. Najlepša vam hvala za prijeten popoldan (večer). Je res bilo lepo od vas, da ste mi dovolili tale obisk k moji prijateljici.

DOMA

27. What would you like me to do now, Mrs. Brown?

Hwot wud ju lajk mi tu du nau, Misis Braun?

Kaj hočete, gospa (Brown), da sedaj naredim?

28. I finished making the beds and cleaning the house. Do you want me to go to the kitchen (the laundry, the garden) now?

Aj finišd majkin d beds end to gou tu d kičn (d londri, d gardn) nau?

Jaz sem postlala postelje in počistila hišo. Ali hočete, da grem sedaj v kuhinjo (v perilnico, na vrt)?

29. When should I put the children (the baby) to bed?

Hwen šud aj put d čildren (d bejbi) tu bed?

Kedaj naj dam otroke (otročična) spat?

30. What would you like for lunch (for tea, for dinner), Mrs. Brown? Hwat wud ju lajk for lanč (for ti, for diner), Misis Braun?

Kaj želite za južno (za večerjo, za kosilo — ali pa večerjo, če je večerja glavno kosilo), gospa?

31. I don't know how to do this. Would you help me out, please? Aj dont nou hau tu du dis. Wud ju help mi aut, pliz?

Ne vem kako se to naredi. Ali mi ni bi hoteli pomagati (namreč, pokazati)?

32. Where do you keep the cleaning utensils?

Hwer du ju kip d klinin ju- tensils?

Kje imate stvari za čiščenje?

33. I can't find the broom and the dusters. The dust pan and the brush are gone, too.

Aj kant fajnd d brum end d dasters. D dast pen end d braš ar gon, tu.

Ne morem najti metle in prašilnikov. Lopatice in krtače za prah tudi ni.

SYDNEY

10. aprila — na Velikonočni dan SLOVENSKA SVETA NAŠA ob enajsti uri dopoldne v kapelici pod cerkvijo St. Patrick, CHURCH HILL — MILLERS POINT.

Takoj blizu postaje Wynyard! Vhod takoj zraven cerkve iz dvorišča.

Pred mašo priložnost za sveto spoved.

KDO VE

za kakega stavca (operator) za delo v tiskarni? Slovenc alo Hrvat, ki bi lažje delal in razumel stavljenje na stroj. ODLIČNA PLAČA in nadure.

NUJNO se naj javi na uredništvo Mišli; GPO Box 553, Sydney.

Printed by Publicity Press (1938) Pty. Ltd. 71-75 Regent St., Sydney, for the Publisher, Rev. R. Pivko, 66 Gordon Street, Paddington, N.S.W.

CVETJE V JESENI

DR. IVAN TAVČAR

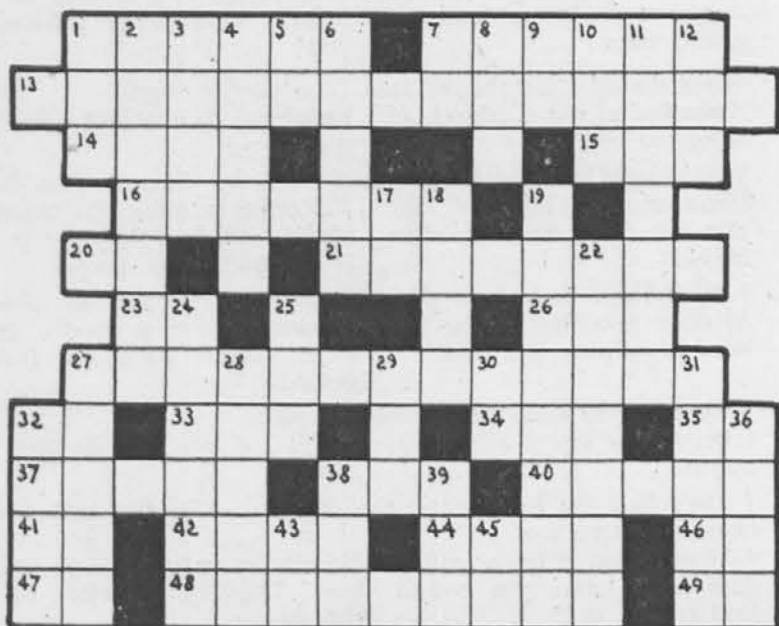
7. živel! In prav nič se ne sramujen povedati vam, da se mi še danes sanja v dolgi noči, kako lovim kobilice po travah ob slapih šumeče Karlovšice. ★ Prinašal sem jih dekletu, ki je vsako posebej spustila v vodo. Ondi se je Jera gostila. Postavila se je bila ob strani tik curka; kadar je prišlo kobilico mimo, je že izginila v nenasitnem želodcu. ★ Šestnajst po vrsti jih je Jera pozobala tisto jutro; šele za sedemnajsto se ni več zmenila, tako da jo je curek odnesel. Nato je hotela prebavljati. Splavala je h koncu tolmuna, kjer je obstala. Držala se je prav pri vršini, da ji je gledala plavut iz vode ter so se jasno razločevale črne in rdeče pike. Pri tem je Jera bila mirna kakor kos lesa, ki je ostal v mirni vodi, samo včasih je z repkom pomahala in bistri očesci sta se ji svetili kakor iskri. ★ Ko sem pristopil, ni takoj zbežala. Polagoma se je potapljala, zmerom niže, zmerom niže, dokler je ni vzelo dno mojemu očesu. ★ „Tebe se je zbala. Sedaj jih pa nekaj ujamem, ako jih hočeš jesti.“ ★ Peljala me je k nižjemu tolmunu, ki je bil bolj plitev in ki so ga obdajale votle skaline, pod katerimi se rade skrivajo ribe. Ko sva pristopila, se je potegnil teman oblak: toliko se jih je skrilo pod skalo. ★ In zopet sem doživel nekaj posebnega. Vrgla je ruto z glave in odvezala še tisto, ki jo je imela okrog vratu. Pri tem se je sramežljivo obrnila v stran, da bi ne opazil, kar ni bilo namenjeno mojemu pogledu. Vrgla je ruti v travo, a s tem je bilo sramežljivosti v vsakem pogledu zadoščeno. ★ Obrnila se je k meni, kakor da bi imela deset rut okrog vratu, na rokah pa je pričela vihati rokavce. Ko so bili na obeh rokah zavihani, je legla na breg, rekoč: „Da bi me kakšna ruska ne uklalala!“ ★ Brez strahu je potem segla pod skalo, in sicer tako globoko, da ji je voda močila zavihani rokavček. ★ S ponosom je zaklicala: „Jo že čutim!“ ★ Kdor ve postrvi z roko loviti — jaz sem strokovnjak v tem — ve tudi, kako se polasti lovca zadovoljstvo, če je spravil žival pod skalo v tako stisko, da več uiti ne more. ★ To zadovoljstvo je občutila tudi Meta: „Mislim, da mi več ne uide.“ ★ V tej nadi je prišla eni roki še z drugo na pomoč, tako da je imela obe v vodi in pod skalo. Pri tem, ko se je tako pehal za ribo, je nevede dvignila desno svojo nožico. In to precej visoko, da se je pokazala mečica, kakor iz belega kamna izklesana. Bil ja pogled, da bi se ga bili sami bogovi razveselili. Da sem ga bil tudi jaz vesel, mi lahko verjamete; a verjemite mi tudi, drage prijateljice, da me niti senca kakšne napačne misli ni preobdala pri tej deviško nedolžni nožici,

ki se mi ja takrat odkrila! ★ A glorijske je bilo konec. Meta je nekaj zastokala, nato pa bliskoma potegnila roke izpod skale in se vzdignila z zemlje. Bila je tako ostrašena, da se ni mogla ganiti z mesta. ★ „Kaj je?“ ★ Ni mogla odgovoriti, le z roko je kazala v vodo. Približal sem se bregu in takoj opazil tistega največjega sovražnika, „ribica z roko“. Po belem pesku se je bil priklatil od onega brega, vlekel se je prav ob tleh ter trikotno glavico metal tja in sem. Okrog te trikotne glavice je neprenehoma strigel s črnim svojim jezičkom, a po hrbtu je nosil križ v debeli verigi. ★ Pobegnila je po senožeti navpik. Pri vaški poti na trati je ležal Kalar. V roki je tiščal odprt nož in v zemljo suval z njim. Nekaj je grčal in nerazumljivo govoril. Pri najinem prihodu je dvignil glavo: „Dekle naj gre naprej!“ ★ Očividno je bilo, da hoče z mano govoriti. Meta je odšla, Kalar pa je prišel: „Jezični dohtar, kaj?“ ★ Pritrdil sem mu. Dolgo je zrl predse. ★ „Morda mi napišeš pismo za sodnijo, da bi potem človek tisto sam nesel v Loko, kjer bi ga zaprli brez litanij in brez žandarjev. Teh se bojim in nočem, da bi me pred otroki vklepali.“ ★ Gledala sva si iz obraza v obraz precej časa. Nato je omahnil in zopet sekal z nožem po zemlji. Ko se je umiril, sem mu rekel: „Poslušaj dober svet! Krivico si mu delal, Luka, to je ena; in kazen je že šestnajst let lazila za teboj; vest te je razjedala in to je hujše od ječe. Ali ni res? ★ Samo zastokal je. ★ „Reci mu, da ti je žal krivice in naj v božjem imenu pozabi! Boš videl, da ga pozabi, in vse bo izravnano.“ ★ Ker ni bilo odgovora, sem odšel. ★ Sredi vasi sem dotekel Meto. Mogoče in skoraj gotovo je, da jo je mučila radovednost, kaj mi je Kalar povedal. Vas vsaka bi bila vprašala po tem, moja deklica pa ni odprla ust — bila je značaj! ★ Pri Kalarjevi hiši je kazal razmršeno svojo glavo Lovrica izza vogla. Še vedno mu je tiščal jok v grlu in čulo se je kakor ihtenje, ko se je drl: „Lisical hoho! lisical!“ ★ Meta se še zmenila ni. ★ Z macesna pa se je še vedno oglašal strnad: „Čer-čer-čeriii.“

Vsak dan v tednu smo spravljali otavo. Nalagali smo jo na voziče, s katerimi se je težko vozilo po slabih potih. Tu in tam smo se morali podstaviti kar vsi, da se voziček ni zavrtel po bregu. Trpeli smo in trudni legali spat. ★ Z nedeljo je prišel shod na Gori. Zjutraj je bila maša in ob desetih tudi. Kdor je bil zjutraj v cerkvi, je ostal potem doma. Kar je bilo mladega, je hitelo k desetemu opravilu. ★ Pri Presečnikovih sta najprej odrinila oče in mati s postavnostjo, ki je last pametnih ljudi. Nato sta odšla Danijel in Liza. Že v veži sta se pripravila in ta preprič se je vlekel z njima, ko sta bila že daleč od hiše. Danijel je hotel, da bi mu dala Liza nekaj denarja, Liza pa se je temu z vso določnostjo ustavljala. Do Gore je hlapčič brez dvojbe iztisnil zahtevani goldinarček iz starikavega dekleta in gotovo je tudi, da ga je potem zapil. ★ Pred hišo sem čakal, da pride Meta. Sicer ni bilo dogovorjeno, da bova hodila skupaj. To pa se je umelo samo

VELIKONOČNA KRIZANKA

sestavil: S.P., Vic.

Vodoravno:

1. Naselbina ob Mrtvem morju za časa Kristusa.
13. in 27. želijo Misli.
14. Deležnik glagola — tkati.
15. Itd (v francoščini).
16. Država v Braziliji.
20. Arabski določni člen.
21. Kraj v N.S.W.
23. Veletok v Sibiriji.
32. To (latinsko).
33. Šport in strast.
34. Veznik.
35. Japonska mera za daljavo.
37. Nikdar (v angleščini).
38. Ptica.
40. Letina.
41. Staroegiptovski bog sonca.
42. Mesto v Arabiji.
44. Deli posestva.
46. Veznik.
47. Okrajšava za — Illinium (iz kemije).
48. Izraz pojmovanja.
49. Stara prostorna mera.

Navpično:

1. Pretekli čas glagola — srečati (v angleščini).
2. Nekdanja obmorska naselbina v Palestini.

3. Tjulen (v angleščini).
4. Mohamedanski bog.
5. Predlog.
6. Prometno sredstvo (srpsko).
7. Začetni črki štajerskega viteza.
8. Divja žival.
9. Okrajšava za vojaško edinico v Poljski za časa vojne.
10. Svetopisemska oseba.
11. Mesto v Kanadi.
12. Lemež (v francoščini).
17. Prvi črki slovenskega pesnika.
18. Pogled divje živali.
19. Pogosto ime slovenske vasi.
22. Otok v Perzijskem zalivu.
24. Španski narodni ples.
25. Delo šivalnega stroja.
27. Cenjeni pojem.
28. Slovansko moško ime.
29. Del glave.
30. Zaimek (v angleščini).
31. Izdelek iz tkanine.
32. Začetni črki na križu za časa smrti Kristusa.
36. Del lesa.
38. Vprašalni zaimek.
39. Oblika glagola — biti.
43. Začetni črki italijanskega fizika iz 18 stoletja.
45. Okrajšava za „izdaja“ (latinsko).

ob sebi; nikomur se ni zdelo čudno, ne očetu ne materi. Ni je hotelo biti iz gorenje hiše, kjer se je nekje — kamric in čumnat je bilo tam gori vse polno — oblačila. * Kar se tiče moje osebe, sem jo bil zavil v oblačilce, času in kraju jako primerno. Posebno je bilo to oblačilce primerno kraju, ki leži — kakor veste — že pošteno visoko v hribih. Kdor lazi po hribih, mu je nositi posebno obleko, kar tudi veste. Že nekaj let sem lazil po gorah, zato je mi v tem pogledu ni nedostajalo nič potrebnega. Prav nič se mi ni videlo čudno, nasprotno, zdelo se mi je edino pametno, da sem paradiral pred Presečnikovo hišo; kakor be se odpravljaj na Begunjščico ali pa Kredarico. Na nogah sem rožljaj z dobro zažebelnimi čevlji, meča pa so tičala v sivih nogavicah, ki so segale do kratkih hlačic, bingljajočih mi okrog nagih koljen. Vsej tej krasoti se je pridružil še teman suknjič, zadaj narejen „na ploho“. Ni mi treba še posebej povedati, da mi je čepel na glavi obrabljen in zasvaljan klobuček, in sicer s krivci, kakor pristojno hribolazcu. * Živel sem v prepričanju, da sem oblečen jako pametno, jako mišno in predvsem tudi jako praktično. Ni mi prihajalo na misel da sem podoba, kakor ni nastopila v teh krajih morda še nikdar in katere velika smešnost ne odide prebivalstvu. Vtisom smešnosti so naši pogorci jako dostopni. * Končno je Meta vendarle prilezla iz hiše. * „Kje vendar tičiš?“ sem se jezil. „Na Gori se zvoni že ta dolga, midva pa se še odpravila nisva.“ * „Dosti je še časa,“ se je kratko odrezala, „v pol ure pa bomo gori.“ * Takrat je opazila moje nogavice, segajoče do koljen — dolge nogavice je smela v pogorju nositi samo ženska — bingljajoče moje kratke hlačice in moj suknjič, podoben od zadaj široki deski. Sklonila se je skoraj do tal, tlesknila je z rokami, nato pa se je začela tako smejati, da so ji kar solze lile po licih. * „Kakšen si vendar? Vsa Gora se ti bo smejala. Kdo bi s takim hodil?“ * In zopet se je spustila v smeh. Nič mi ni pomagalo: v največji hitrici sem se moral preobleči in odložiti hribolasko svojo slavo. Le posvaljani

Najnižji, brezkonkurenčni
CENIK
za pošiljanje paketov preko Trsta v Jugoslavijo
DR. JURE KOCE, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

Moka, bela (00) najboljše vrste	1kg 2/-	Sunka, kuhana v dozah	kg 26/-
Kava „Santos“, extra prima	22/6	Prekajena slanina, mesnata	1kg 14/-
Kava „Minas“ Ia	21/-	Ogrska salama	26/-
Kakao, holandski	11/4	Polenovka, norveška	11/-
Cokolada, navadna (za kuho)	15/6	Sardine v olju, 200 gr.	2/4
Cokolada, mlečna	16/-	Milo, prašno, 72% mascobe	3/10
Caj Ceylon, originalni	28/-	Milo, toaletno, 100 gr. kos	1/8
Poper, indijski v zrnu, 100 gr.	6/-	Krema za britje, velika	5/-
Riz „Splendor Brillato“	3/4	Rozine, grske	6/-
Testenine, bele, makaroni itd.	3/3	Smokve, suhe	5/-
Zdrob, ameriski, beli.	3/4	Mleko v prahu	11/-
Sladkor kristalni	2/4	Mleko v konzervi (660 gr.)	5/6
Sladkor v kockah	2/10	Marmelada v konzervi 500 gr.	5/9
Olje, olivno	12/-	Mandeljni, oluscesi	13/-
Mast, svinjska	7/6	Bonboni polnjeni Ia	10/6
Mast v posodah po 17 kg.	6/10/0	Keksi, prvovrstni	9/-
Surovo maslo (konzerva)	24/-	Cimet v prahu 100 gr.	3/-
		Vanila v strokih 1 kos	1/3
		Nogavice Nylon, 1 par	11/-

PREVOZ

Franko prejemnikova zadnja posta	Franko prejemnikova železniska postaja
do 4.50 kg netto	do 30 kg netto
do 9 kg netto	do 40 kg netto
do 18 kg netto	do 50 kg netto
£0.18.6	£2 5 0
£1.03.0	£2 11 0
£1.15.0	£2 17 0

Vreča bele moke najboljše vrste, 45 kg (v dvojni vreči), franko prejemnik £4.16.0, vključno takso (9/-) pa £5.5.0.

Priporočam vam, da pošiljate domov zlasti moko, ker doma ne morejo kupiti bele moke ampak samo enotno. Vpoštevajte, da sem navedel cene za količine v kilogramih in ne v funtih (1lb.); tako se lahko prepričate, da so moje cene najnižje.

Jamčim za prvovrstno blago in najhitrejšo dostavo. Pošiljam po najnižjih cenah tehnične predmete kot šivalne stroje, radijske aparate, kolesa (bicikle) i.t.d. Ravno tako pošiljam direktno iz Londona domov najboljše angleško blago (tekstilije) in zdravila, ki so znatno cenejša kot tukaj.

Vsa naročila in nakazila pošiljajte direktno na:
Dr. Jure Koce, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

KNJIGE,

učne ali strokovne vam v novi domovini pripomorejo k napredku. Naročite jih, zlasti pa:

Skerlj: Anglesko-slov. slovar	£2 5 0
Kotnik: Slovensko-angleski slovar	£2 7 6
„ Slovenica angl. jezika	£0 18 0
Angleska jezikovna vadnica I del	£0 12 0
„ „ „ 11 del	£0 12 6
„ „ „ III del	£0 13 0
Struna: Avtomobil (500 strani, vezano)	£1 12 0

V zgoraj navedeno ceno je vključena tudi poštnina.

Vsako dobavo moram plačati vnaprej, zato vpoštevam lahko le tista naročila, katerim je priložen tudi danar (Money order ali Postal note). Za točno in hitro izvršitev naročil se priporoča:

M. NOVAK, c/o. Box 670, G.P.O. Perth, W.A.

klobuček je dobil milost v njenih očeh, in to zaradi krivcev, ki so bili dekleču všeč. * Na drugo stran pa ne morem zamolčati, kako se je bil ta spaček sam oblekel in napravil. * Takrat v kmetskih hišah še ni gospodarila tišta zoprna gosposčina, s katero se dandanes pačijo naša dekleta. Če se v Poljanah postaviš na brv pred cerkvijo, pa ti prihajajo z bluzami, in vrag naj me vzame, če ni vsako leto več klobukov na ženski strani. Na nogah, ki se včasih merijo z velikostjo čolna, pa se bleste beli ali celo zelenkasti čevljički. Človek bi najraje skočil z brvi v Ločilnico, da bi mu ne bilo treba gledati, kako se deklice trudijo, da postanejo v mladih letih prave grdove. Morda dočakamo še srečne čase, ko bodo naša dekleta s klobukom na glavi vodo nosila, v zadrgrjenih modrcih pa plela žito in korenje. * Meta te šege ni poznala. A vzlic temu se je bila napravila, kakor je napravljen oltar pri največjih cerkvenih slavnostih. Nosila je svetlosivo kamrikasto krilce, na katerem sta se počez vlekla dva rumena trakova, nabrana v zobce, da se je videlo, kadar je korakala, kakor be se vili po kamriku dve rumeni kači. Okrog obraza je imela modro rutico, ki si jo je bila prav lahko zavezala pod vratom. Pri prvem koraku ji je zdrsnila na ramena, da se je v vsej krasoti odkrila lepa glava. Svetle lase si je bila prevezala s trakom iz črnega žameta, kar se ji je prav čedno podalo, skoraj še bolj kakor glavnik iz rumene kovine, ki je gledal kot žareča krona izmed plavkastih kit. Mojo posebno pozornost je zbudila zelenkasta surovo svilnata ruta, ki si jo je bila ovila okrog vratu. Ta vrat pa je cvel izmed neznih belih cipk kakor „zenincek“, ki poganja v svečanu med belim snegom. Ta svilnata ruta, pripeta za tilnikom tako; da se je ondi napravljala ljubka jamica, pa je bila pripeta tudi spodaj, kjer sta že silili na dan roznati gredici, o katerih bi bila nepotrebna vsaka daljša pripomba. Kadar se je prestopila, so zavržala okrog Mete spodnja krila, in kadar je predaleč stopila, so se zasvetile nogavice in se prikazali čížemčki, prikladni vsaki gosposki nožici. Recite, kar hočete, bila ja zala ko roža v maju! * Se nadaljuje.